

RAPORT

MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA DOFINANSOWANIA NA BUDOWĘ SCHRONÓW

DORADCY365

Raport dotyczący możliwości pozyskania dofinansowania na budowę schronów i budowli ochronnych 2025-2026

Data aktualizacji: 23.12.2025

 Lokalizacja planowanej inwestycji: Polska

 Okres: 2025-2026

 Załączniki: Ustawa o Ochronie Ludności i Obrony Cywilnej; Rozporządzenie w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne; Program OLiOC na lata 2025-2026; korespondencja z Urzędami Wojewódzkimi oraz z JST

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Cel raportu.....	5
1.2. Zakres analizy (geograficzny, czasowy, prawny).....	5
1.3. Adresaci raportu.....	6
2. Podstawy prawne.....	7
2.1. Ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej.....	7
2.2. Rozporządzenie w sprawie kryteriów uznawania obiektów za budowle ochronne.....	8
2.3. Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych dla budowli ochronnych.....	9
2.4. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (OLiOC) 2025-2026.....	9
2.5. Stanowiska organów administracji w zakresie interpretacji przepisów.....	10
2.6. Konsekwencje prawne dla podmiotów prywatnych.....	11
3. Klasyfikacja budowli ochronnych.....	12
3.1. Schrony.....	13
3.2. Ukrycia.....	13
3.3. Miejsca doraźnego schronienia.....	14
3.4. Warianty zastosowania w budownictwie społecznym i wielorodzinnym.....	14
3.5. Znaczenie klasyfikacji obiektu w kontekście dofinansowania.....	16
4. Możliwości finansowania.....	17
4.1. Forma uczestnictwa podmiotów niebędących organami ochrony ludności.....	17
4.2. Narzędzia prawne umożliwiające udział podmiotów prywatnych.....	17
4.3. Program finansowania – środki publiczne.....	19
4.4. Kiedy wymagane jest uzgodnienie z MSWiA i MON.....	20
4.5. Wymagane dokumenty przy składaniu wniosku.....	20
4.6. Jakie projekty będą miały największą szansę.....	22
4.7. Przekazanie statusu obiektu ochronnego.....	22
4.8. Status „podmiotu ochrony ludności” - możliwość nadania inwestorowi.....	22
5. Procedura aplikacyjna krok po kroku.....	23
5.1. Inicjacja procesu przez inwestora / zarządcę nieruchomości.....	23
5.2. Porozumienie lub współpraca JST - inwestor.....	24
5.3. Przygotowanie dokumentacji technicznej przez inwestora.....	24
5.4. Przygotowanie dokumentacji formalno-administracyjnej przez JST.....	25
5.5. Złożenie wniosku przez JST do wojewody.....	26
5.6. Weryfikacja przez MSWiA i MON (jeśli dotyczy).....	26
5.7. Podpisanie umowy i przekazanie finansowania.....	27
6. Poziomy i zakres możliwego finansowania.....	28
6.1. Maksymalny poziom dofinansowania - do 100%.....	28
Co to oznacza dla inwestora prywatnego?.....	28
6.2. Dotacja obejmuje zarówno budowę, jak i adaptację.....	28
6.3. Koszty kwalifikowane.....	29
6.4. Kwoty finansowania - przedziały kosztowe.....	30
6.5. Dla inwestora prywatnego: jak się przekłada poziom finansowania?.....	31
6.6. Czy konieczny jest wkład własny inwestora?.....	31
6.7. Źródła finansowania na poziomie JST.....	31

7. Podsumowanie.....	34
ZESTAWIENIE ŹRÓDEŁ I ICH PODSUMOWANIE.....	35
AKTY PRAWNE.....	35
ODPOWIEDZI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I JST.....	36
PRZYDATNE INFORMACJE KONTAKTOWE.....	41

Ustawa przewiduje możliwość współpracy pomiędzy organami ochrony ludności a innymi podmiotami, w tym podmiotami gospodarczymi prowadzącymi działalność niezbędną do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, co zostało potwierdzone także w oficjalnej korespondencji urzędowej (np. odpowiedzi Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego²).

Ustawa określa również zasady finansowania zadań ochrony ludności, w tym możliwość udzielania dotacji celowych na budowę, przebudowę, modernizację oraz przygotowanie budowli ochronnych. Zgodnie z art. 106 ustawy, finansowaniu mogą podlegać także działania realizowane przy udziale właścicieli lub zarządców obiektów, o ile odbywa się to w ramach zadań realizowanych przez właściwy organ ochrony ludności.

2.2. Rozporządzenie w sprawie kryteriów uznawania obiektów za budowle ochronne

Kluczowym dokumentem wykonawczym do ustawy jest rozporządzenie³ określające kryteria, które musi spełniać obiekt, aby mógł być uznany za budowlę ochronną.

Rozporządzenie definiuje m.in:

- kryteria rozróżnienia schronów i ukryć poprzez zakres funkcji ochronnych oraz kategorie odporności budowli ochronnych,
- minimalne wymagania konstrukcyjne,
- wymagania dotyczące odporności na obciążenia, fale uderzeniowe i odłamki,
- wyposażenie w zakresie urządzeń filtrowentylacyjnych oraz służących do oczyszczania i wzbogacania powietrza niezbędnych do ochrony określonej liczby osób w sytuacji kryzysowej.

Te parametry są kluczowe dla projektowania obiektów ochronnych oraz planowania budżetu inwestycyjnego.

Co ważne, rozporządzenie to odnosi się wyłącznie do budowli ochronnych w rozumieniu ustawy, tj. schronów i ukryć. Nie obejmuje ono miejsc doraźnego schronienia (MDS), które – zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji⁴ – mają odmienny charakter organizacyjny i nie podlegają pełnemu reżimowi technicznemu właściwemu dla budowli ochronnych.

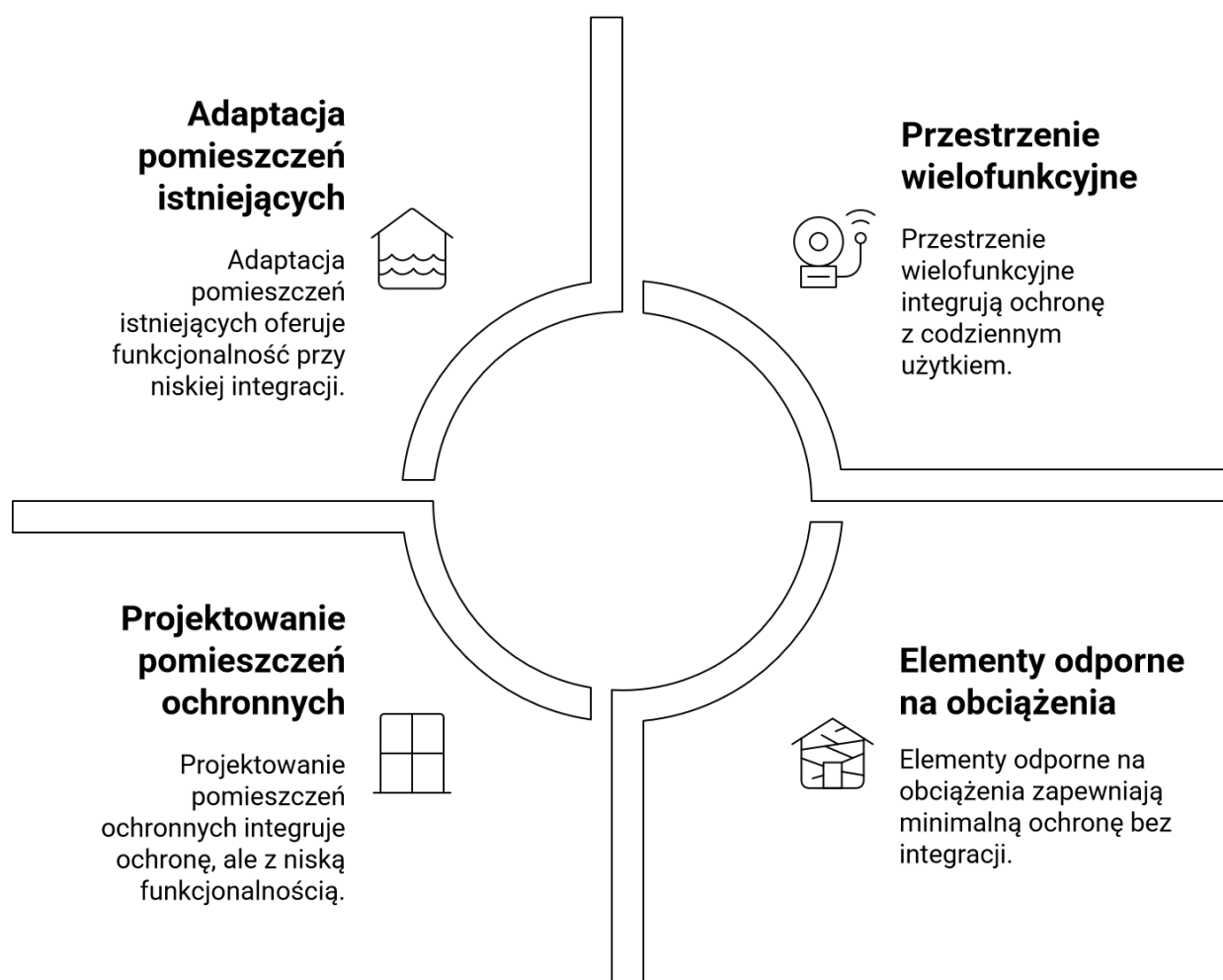
² Zob. odpowiedź Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 21.11.2025 (załącznik: „Dolnośląskie - odpowiedź Kierownika Oddziału Ochrony Ludności Obrony Cywilnej DUW we Wrocławiu 21.11.2025 21.11.2025.pdf”)

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne – Dz.U. 2025 poz. 235 (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20250000235/O/D20250235.pdf>)

⁴ Zob. odpowiedź MSWiA (załącznik: „MSWiA - odpowiedzi Głównego specjalisty Wydziału Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.pdf”)

3. **Uwzględnianie w konstrukcji elementów odpornych na obciążenia**, które spełniają część parametrów technicznych o charakterze ochronnym, bez formalnego nadania statusu budowli ochronnej.
4. **Tworzenie przestrzeni wielofunkcyjnych**, które są używane w czasie pokoju jako magazyn, wózkownia, rowerownia, archiwum, a w czasie kryzysu - jako ukrycie.

Warianty zastosowania w budownictwie społecznym i wielorodzinnym

prasowych³⁷ towarzyszących wdrażaniu Programu OLiOC, co potwierdza szerokie rozumienie pojęcia kosztów kwalifikowanych w praktyce programu.

Warto odnotować, że Opolski Urząd Wojewódzki wskazał, że to program określa kwalifikowalność zadań³⁸.

6.4. Kwoty finansowania - przedziały kosztowe

Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w Programie OLiOC na lata 2025-2026 przewidziano środki w wysokości 0,3% PKB, co przekłada się na **łączy budżet programu na poziomie ok. 34 mld zł w latach 2025-2026**.

W 2025 r. całkowity budżet Programu wynosi ponad 16,7 mld zł, z czego ponad 5,1 mld zł stanowią dodatkowe środki przeznaczone bezpośrednio na zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną.

W tym na budowę, modernizację oraz ewidencjonowanie schronów i miejsc ukrycia zaplanowano ponad 2,38 mld zł³⁹.

Skala tych środków była szeroko komunikowana również w przekazach medialnych i branżowych^{40 41 42}, co potwierdza, że finansowanie projektów o wartości nawet kilku milionów złotych mieści się w realnych możliwościach Programu OLiOC.

Co więcej, zgodnie z odpowiedzią Wojewody Opolskiego, Program nie wprowadza sztywnych limitów wartości jednostkowych projektów, lecz ich kwalifikowalność zależy od celu zadania i jego zgodności z Programem OLiOC⁴³.

³⁷ Np. artykuł pn. „Woda, konserwy, apteczki i latarki, czyli co znajdzie się w schronach” z dnia 2.04.2025 -

<https://infosecurity24.pl/bezpieczenstwo-wewnetrzne/woda-konserwy-apteczki-i-latarki-czyli-co-znajdzie-sie-w-schronach> (dostęp: 25.11.2025)

³⁸ Zob. odpowiedź Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 25.11.2025 (załącznik: „Opolskie - odpowiedź Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego OUW w Opolu 25.11.2025.pdf”)

³⁹ Komunikat prasowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22.08.2025 - <https://www.gov.pl/web/obrona-cywilna/pierwsze-wnioski-samorzadow-w-ramach-programu-ochrony-ludnosci-i-obrony-cywilnej> (dostęp: 25.11.2025)

⁴⁰ Zob. artykuł pn. „Miliardy na budowę schronów” z dnia 18.09.2025 - <https://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/44749?t=Miliardy-na-budowe-schronow> (dostęp: 25.11.2025)

⁴¹ Zob. artykuł pn. „Budowa schronów priorytetem. MSWiA: samorzady dostaną do 100 proc. dofinansowania” z dnia 18.09.2025 - <https://samorząd.pap.pl/kategoria/aktualnosci/budowa-schronow-priorytetem-mswia-samorzady-dostana-do-100-proc> (dostęp: 25.11.2025)

⁴² Zob. artykuł pn. „Miliardy na schrony i sprzęt ratowniczy. Program ochrony ludności już obowiązuje (dokument)” z dnia 9.06.2025 - <https://samorząd.pap.pl/kategoria/aktualnosci/miliardy-na-schrony-i-sprzet-ratowniczy-program-ochrony-ludnosci-juz> (dostęp: 25.11.2025)

⁴³ Zob. odpowiedź Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 25.11.2025 (załącznik: „Opolskie - odpowiedź Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego OUW w Opolu 25.11.2025.pdf”)

ZESTAWIENIE ŹRÓDEŁ I ICH PODSUMOWANIE

AKTY PRAWNE

1. *Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej*

Podstawowy akt prawny regulujący system ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce. Ustawa określa kompetencje i obowiązki organów ochrony ludności (w tym JST), zasady planowania, realizacji i finansowania zadań ochronnych. Stanowi fundament dla Programu OLiOC i ocen kwalifikowalności inwestycji ochronnych.

Rodzaj: akt prawny – ustawa

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240001907>

2. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne*

Dokument wykonawczy do ustawy, precyzuje warunki, jakie musi spełniać obiekt budowlany lub jego część, aby mógł zostać uznany za budowlę ochronną (schron lub ukrycie). Określa ono m.in. minimalne wymagania techniczne, funkcjonalne i klasy odporności takich obiektów, co stanowi podstawę do oceny ich kwalifikowalności do finansowania inwestycyjnego w ramach Programu OLiOC 2025-2026.

Rodzaj: akt prawny – rozporządzenie

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250000235>

3. *Uchwała nr 72 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026*

Dokument programowy określający cele i priorytetowe obszary finansowania zadań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną na okres 2025-2026. Prezentuje ramy wydatkowania środków publicznych, wskazuje JST jako głównych beneficjentów dotacji oraz określa katalog zadań kwalifikowanych do wsparcia, w tym adaptację i budowę budowli ochronnych. Stanowi podstawę realizacji i oceny projektów w ramach środków budżetowych przewidzianych w Programie OLiOC.

Rodzaj: dokument programowy – uchwała RM

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20250000541>

4. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 listopada 2025 r. w sprawie warunków technicznych dla budowli ochronnych oraz warunków technicznych ich użytkowania i usytuowania*

Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania techniczne, eksploatacyjne i lokalizacyjne dla schronów oraz ukryć, w tym m.in. parametry konstrukcyjne, instalacyjne, zasady użytkowania w czasie pokoju i zagrożenia oraz warunki zapewnienia ochrony ludzi.

Rodzaj: akt prawny – rozporządzenie MSWiA

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250001548>

5. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2025 nie wygasają z upływem roku budżetowego*

Rozporządzenie umożliwiające wydatkowanie środków przekazanych JST w 2025 r. na zadania ochrony ludności (w tym inwestycje w obiekty zbiorowej ochrony) do dnia 31 marca 2026 r. Zwiększa elastyczność realizacji inwestycji oraz rozliczania środków w ramach Programu OLiOC.

Rodzaj: akt prawny – rozporządzenie RM

<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2025/1785>

ODPOWIEDZI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I JST

6. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – korespondencja prowadzona między 19.11.2025 r. a 17.12.2025 r.

W odpowiedzi z 21.11.2025 MSWiA opisuje ścieżkę procedowania wniosku (organ ochrony ludności → wojewoda → MSWiA → akceptacja MON → umowa wojewody z JST) oraz wskazuje podstawowe warunki wniosku, w tym konieczność opisanego przedsięwzięcia i spełnienia wymogów technicznych budowli ochronnych.

W wiadomości z 10.12.2025 MSWiA akcentuje kluczowe rozróżnienie: dotacje dla budowli ochronnych (schrony/ukrycia), albo MDS, przy czym dla MDS „zakres wsparcia finansowego jest znacznie ograniczony” i dotyczy głównie organizowania MDS w określonych sytuacjach decyzją administracyjną (z odniesieniem do art. 106 ust. 1 oraz art. 102 ust. 1 ustawy).

Rodzaj: odpowiedź MSWiA

7. Dolnośląski Urząd Wojewódzki – odpowiedź Kierownika Oddziału OLiOC

Wskazuje, że środki z Programu OLiOC są dedykowane organom ochrony ludności, wskazanym w art. 7 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Jednocześnie potwierdza, że w celu zapewnienia realizacji zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej organy ochrony ludności mogą zawierać porozumienia o wykonywaniu tych zadań z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą, zgodnie z art. 19 ustawy. Odpowiedź wskazuje również, że w celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących konkretnych przedsięwzięć należy kontaktować się z lokalnymi organami ochrony ludności (wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta).

Rodzaj: odpowiedź urzędu wojewódzkiego

8. Mazowiecki Urząd Wojewódzki – odpowiedź Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego